

7. Gatazken prebentzioa eta kudeaketa

Gure iritzian, bai araudia, bai araudiaren xehetasunak azaltzeari eskaintzen dizkiogun orduak prebentzio-iturri garrantzitsua dira. Gainera, nabarmentzeko modukoa da Ikastetxea osatzen dugun guztiok araudia aplikatzeko eta segimendua egiteko egiten dugun ahalegina.

Lehen Hezkuntzako 1. mailatik Batxilergora, astean ordubete eskaintzen diogu tutoretzari, eta tutoretzan lantzen diren gaiak lotura estua daukate diziplinarekin, bizikidetzarekin, ikastearekin, errespetuarekin, eta abar.

Lehen Hezkuntzan, astean ordubete eskaintzen zaio tutoretzari. Saio horietan, arreta handia eskaintzen zaie bizikidetzari, diziplinari, araei, ikasteari, instalazioak errespetatzeari, balioei, jokabideei...

Horregatik, tutoretzan astero egiten den lana bizikidetzara hobetzera eta gatazkek prebenitzera zuzenduta dago, neurri handi batean.

7.1 – Gatazken sailkapena

Gatazkek honela sailka genitzake:

7.1.1 – Ikasleen arteko gatazkek

Errespetu falta, hitzez eraso egitea, tratu desagokia ematea, hitz itsusiak erabiltzea, iraintzea... Horrelakoei dagokienez, hiru mota bereizten ditugu: gatazka puntualak, errepikakorrak eta oso larriak.

A. Gatazka puntualak: gertatutakoaren arabera, neurri bat edo beste hartuko da:

- 1.) ikasleak hausnartzera, hitz egitera eta arazoa elkarren artean konpontzera bultzatzea.
- 2.) ikasle baten bitartekaritzara jotzea (3. zikloan)
- 3.) irakaslearen bitartekotzara jotzea
- 4.) gatazka ikasgela desberdinetako ikasleen artean sortu bada, tutoreek eta zikloko koordinatzaileak parte har dezakete.

B. Gatazka errepikakorrak: jada adierazitako alderdiez gain, pertsona isolatua sentiarazten dutenak dira.

- 1.) Irakasleek behaketa egingo dute, datu objektiboak bildu, eta datu horiek tutoreari emango dizkiote.
- 2.) Beharrezko diren neurriak hartuko dira: ikasgela barruan lekuz aldatzea, dinamika integratzaileak jolas-orduan, eskoletan...

C. Oso gatazka larriak: erasoak, ikaskide bat nahita baztertzea... Horrelakoetan, Orientabide Saila, etapako koordinatzailea, zikloko koordinatzailea, tutoreak eta irakasleak ere sartzen dira lantaldean.

- 1.) Kasua tutorearekin, irakasleekin, zikloko eta etapako koordinatzaileekin eta, batzuetan, Orientabide Sailarekin aztertu behar da.
- 2.) Ikasle zehatz batzuekin jarduteko protokoloak erabaki behar dira, neurri zuzentzaile eta prebentiboak adostu, eta berehala ezarri. Aldez aurretik, familiari horren guztiaren berri emango zaio.
- 3.) *Bullying* kasuetan, Eusko Jaurlaritzak ezarritako protokoloa abiarazten da.

7.1.2– Helduekin izaten dira gatazkak

Errespetu falta, hitzezko liskarrak, tratu desegokia, hitz itsusiak, irainak... Atal honetan, hezkuntza-komunitatea osatzen duten kide guztiak daude sartuta: (familiak, ikastetxeko langileak, jantokiko langileak, garbiketa-zerbitzukoak...).

Hauek dira hartu beharreko neurriak:

- 1.) Familiari idatziz jakinaraztea, ikaslearen agenda erabilita edota telefonoz.
- 2.) Geroago, aurrez aurre hitz egin beharko da familiarekin.
- 3.) Ondorengo egunetan, gaiaren inguruko hausnarketa egin, eta hartu beharreko neurriak adostuko dira: barkamena eskatzea, pertsona horri eguneroko zereginetan laguntza eskaintzea, gatazkaren larritasun-maila kontuan hartuta gainerako kideekin ikasgelan ez egotea...

7.1.3– Material komunak, Ikastetxeko instalazioak, eta abar ez errespetatzean edo ez zaintzean sortutako gatazkak

Instalazioak, guztionak diren materialak, ikaskideen materialak, eta abar ez errespetatzea.

- Ikasleek ikaskideen materiala nahita hautsi dutenean, familiari material horren gastuak ordain ditzala eskatzen diogu. Ikastetxeko langileak beharrezko datuak biltzeaz arduratzen dira, modu desegokian jokatu dutenak nortzuk diren zehaztu ahal izateko. Kasu honetan, barne har daitezke eskola-orduez kanpoko ekintzetan gatazkaren batean parte hartu duten ikasgelako kideen kasuak
- Instalazioak modu egokian erabiltzen ez direnean eta horien erabilera egokirako ezarrita dauden arauak hausten direnean, neurri jakin batzuk ezarriko dira, familiarekin hitz egin ostean; besteak beste, ondokoak: garbitzaileekin batera instalazioak garbitzea, barkamena eskatzea, pertsona horri beste zereginen batean laguntzea, gertatutakoaren inguruan idatzizko hausnarketa egitea ikastetxeko ordutegiaz kanpo...
- Kalteak nahita eta ikastetxeko arauak urratuz eragin direnean, familia egingo da gastuen kargu. Kaltea eskola-orduetatik kanpo egin bada, ikasleak familien ardurapean dauden orduetan, aurreko neurri bera hartuko da.

7.1.4- Etapa barneko funtzionamendu-arauak ez betetzeagatik sortutako gatazkak

Ikasgelara igotzearen eta ikasgelatik jaistearen ingurukoak, jolas-aldi eta eguerdiko tartean esleitutako espazioen ingurukoak, eta abar.

Dagokion behaketa egin eta jasotako datuak egiaztatu ondoren, barne-funtzionamenduko arauak urratu dituzten ikasleen familiei gertatutakoaren berri emango zaie. Ikasleek, eskola-orduetatik kanpo, gertatutakoari buruzko hausnarketa egingo dute, idatziz.

Arau guztiak familiei ikasturtearen hasieran ematen zaien dokumentuan jasota daude.

Mugikorrek, kontsolak eta antzeko gailuak ez erabiltzeko araua betetzen ez duten

ikasleei kendu egingo zaizkie halakoak, eta etapako koordinatzaileak hilabetez gordeko ditu.

7.1.5- Ez ikastearekin, etxeko lanak ez egitearekin, material faltarekin eta antzekoekin lotutako gatatzak

Ikasleek behar beste ikasten ez dutenean, etxeko lanik egiten ez dutenean, edota eskoletan lan egiteko materiala behin eta berriz ekartzen ez dutenean, irakasleak horren berri emango die familiei, ikaslearen agenda erabiliz edota telefonoz deituz. Neurri horren helburua familiekin lankidetzan jardutea da, guztien ahaleginari esker ikaslea kontura dadin zeinen garrantzitsuak diren esfortzua, erantzukizuna eta konstantzia bere hezkuntza behar bezala garatzeko orduan.

7.1.6- Ikasgelako diziplinarekin lotutako gatatzak

Ikasleren batek irakaslearen aginduak betetzen ez dituenean (isilik egotea, adi egotea, eskolako erritmoa ez oztopatzea, gainerako ikaskideen lana errespetatzea...), ikasgelatik kanporatu eta pasilloan egoteko agindu ahalko zaio. Bertan, irakasleak geratutakoaren inguruan hitz egingo du ikaslearekin, eta jokabidea zuzen dezala eskatuko dio.

Familiari horren berri emango zaio, agendaren bidez edota aurrerago izango den elkarrizketa batean.

7.2 Neurriak ezartzea

Adostutako neurriak aplikatzeko orduan, ildo naturalari jarraituko zaio:

- Tutorea
- Zikloko koordinatzailea
- Etapako koordinatzailea
- Orientazio Saila

7.3 Hartutako neurrien sailkapena

Arestian aipatutako neurriak honela sailka ditzakegu:

7.3.1- Ohikoak

- Ikaslearekin edo ikasleekin hitz egitea edo gogoeta egitea.
- Ikasleari denboraldi batean ikasgelan sartzen ez uztea.
- Gertatutakoari buruz idatziz gogoeta egitea, eta adostutako neurriak hartzea (barkamena eskatu, kaltea konpontzen lagundu...).
- Agendaren bidez, familiei gertatutakoaren berri ematea. Gurasoek jakinarazpena sinatuta itzuli beharko dute, eta segimendua egin beharko diote.
- Familiarekin telefonoz eta/edo aurrez aurre elkarrizketa izatea.
- Kalteak konpentsatzeko, lanen bat egitea, komunitate guztiaren onerako.

7.3.2 Ohiz kanpokoak

- Ikasleari egun batean edo gehiagotan ikasgelan sartzen ez uztea, eta ikaslea, bitartea horretan, dagozkion lanak egiten aritzea. Aldez aurretik, familiari horren berri eman beharko zaio.
- Eragindako kaltea ekonomikoak ordainaraztea; aurrez, familiari gertatutakoaren berri eman beharko zaio.
- Eskola-ordutik kanpo, gogoeta eta lan bereziren bat egiten gelditzea, komunitatearen onerako. Aurrez, familiari jakinarazi beharko zaio, eta harekin